

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

PLAN POSLOVANJA

ZA 2010. GODINU

SARAJEVO, DECEMBAR 2009. GODINE

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004

Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Kantonalni sud Sarajevo, broj rješenja: UF/I-2574/05
Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 237-655, 447-741; fax: 440-658, www.viksa.ba

-Nadzorni odbor-
Izvod broj: 42-02/09
Sarajevo, 17.12.2009. god.

Na osnovu člana 35. Statuta KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, Nadzorni odbor preduzeća je na **42. sjednici** održanoj dana **17.12.2009. god.** prilikom razmatranja Prijedloga Plana poslovanja preduzeća za 2010. godinu, donio sljedeće :

Z a k l j u č k e

1. Nadzorni odbor smatra da se mora odmah pristupiti promjeni cijene vode i odvodnje, jer prosječna cijena koja pokriva opravdane troškove poslovanja preduzeća iznosi 2,71 KM/m³ vode i veća je od sadašnje za 127 %. Nalaže se Upravi preduzeća da uputi zahtjev za povećanje cijene vode i odvodnje najmanje od 30%, čime će se djelimično pokriti nedostatak obrtnih sredstava preduzeća.
2. Nalaže se Upravi preduzeća da u svojim zahtjevima za korekcijom cijena vode i odvodnje i dalje insistira da se potrošačima iz oblasti zdravstva, obrazovanja, nauke, kulture i socijalne zaštite, te Oružanih snaga Federacije BiH ukine povlastica obračunavanja potrošnja vode po cijenama za domaćinstva (1,00 KM/m³), te obračun vrši po cijeni od 2,60 KM/m³.
3. Nadzorni odbor smatra da je dalje odlaganje povećanja cijene vode i odvodnje velika smetnja funkcionisanju Preduzeća, te će inicirati sastanak sa premijerom Vlade Kantona Sarajevo, ministrom Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša i članovima Skupštine preduzeća, kako bi se zauzeli pravci daljeg djelovanja na finansijskoj konsolidaciji preduzeća.

Predsjednik Nadzornog odbora

Haris Rašidagić
Haris Rašidagić, dipl.pravnik

Dostavljeno:

-Direktoru,
-Ministarstvu prost. uređenja,
i zaštite okoliša,
-a/a

SADRŽAJ

1	SAZETAK	4
2	OPĆI PODACI	4
2.1	Pravni okvir, organizacija društva, organi društva	4
2.2	Opis sistema	5
2.3	Organizaciona struktura	5
2.4	Djelatnost	6
2.5	Izvori finansiranja poslovanja	6
3	MJERLJIVI CILJEVI ZA 2010. GODINU	7
4	PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2010. GODINI	8
4.1	Plan proizvodnja vode	9
4.2	Plan održavanje vodovodne mreže	9
4.3	Plan održavanje kanalizacione mreže	10
4.4	Plan aktivnosti na pružanju eksternih usluga	10
4.5	Plan ostalih važnijih aktivnosti	11
5	FINANSIJSKI OPERATIVNI PLAN	12
5.1	Pro-forma Bilansa uspjeha	12
5.1.1	Plan prodaje vode	12
5.1.2	Aktuelna cijena vode i naknade za odvodnju	13
5.1.3	Plan operativnih prihoda za vodu i odvodnju u 2010. g.	14
5.1.4	Plan ukupnih prihoda	15
5.1.5	Planirani operativni troškovi i rashodi preduzeća	17
5.1.6	Plan poslovnog rezultata	22
5.1.7	Primjena odredaba Kolektivnog ugovora u Preduzeću	22
5.1.8	Plan operativnih troškova po organizacionim jedinicama	23
5.2	Plan obrtnih sredstava	27
6	PLAN KAPITALNIH ULAGANJA	28
6.1	Iz sredstava osnivača-vlasnika preduzeća	28
6.1.1	Kapitalna ulaganja planirana da se finansiraju sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo za 2010. godinu	28
6.2	Iz vlastitih sredstava preduzeća	28
6.2.1	Kapitalna ulaganja i nabavke za potrebe preduzeća kao cjeline	28
6.2.2	Nabavke novih stalnih sredstava za potrebe organizacionih cjelina	29
7	PLAN LJUDSKIH RESURSA	29
8	STVARNA CIJENA VODE I ODVODNJE	30
9	ZAKLJUČCI	32

1 SAZETAK

Plan poslovanja Preduzeca u 2010. godini sacinjen je uz uvazavanje osnovnih parametara koji su karakterisali poslovanje na kraju 2009. godine. Tu prvenstveno mislimo na nivo usluga, visinu cijena vode i odvodnje, broj zaposlenika i njihov standard, te visinu dotacija iz Budzeta Kantona namjenjenih za obezbjedjenje obrtnih sredstava (7,0 miliona KM). Planom su predvidjene povecane aktivnosti Preduzeca na naplati usluga i otkrivanju "skrivenih" potrosaca.

Ovako projecirani operativni troskovi rada Preduzeca iznose 64,2 miliona KM, planirani operativni prihodi 33,1 miliona KM, a ocekivani finansijski rezultat na kraju godine je gubitak od 30,0 miliona KM. Sve su ovo realne pretpostavke daljeg povecanja gubitaka vode u mrezi, ali i velikih finansijskih problema Preduzeca zbog nedostatka obrtnih sredstava.

Osnovni razlog ovakvog stanja su veoma niske cijene vode i odvodnje, koje se nisu mjenjale od 1997. godne, a samo po osnovu inflacije trebalo ih je povecati za cca 40%.

Ukoliko se putem cijene vode i odvodnje zeli obezbjediti povrat troskova poslovanja Preduzeca u cjelosti, sto podrazumjeva i potpunu primjenu Kolektivnog ugovora u dijelu plata, tada bi postojece cijene vode i odvodnje trebalo **povecati u prosjeku za 127 %** pocev od 01.01.2010. godine. Umjesto sadasnjih 1,19 KM/m³, prosjecna cijena vode i odvodnje **bi iznosila 2,71 KM/m³** utrosene vode. Na ovaj nacin bi se obezbjedila i znatna sredstva amortizacije (23,5 miliona KM), sto bi se moglo usmjeriti u programe rekonstrukcije mreze i smanjenja gubitaka vode.

2 OPĆI PODACI

2.1 Pravni okvir, organizacija društva, organi društva

Kantonalno javno komunalno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo (skraćeni naziv: KJKP "VIK" d.o.o. Sarajevo) sa sjedištem u Sarajevu, ulica Jaroslava Černija 8, Stari Grad, upisano je u registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 1-686.

Osoba ovlaštena za zastupanje društva u pravnom prometu u zemlji i vanjskotrgovinskom poslovanju je Pilavdžić Fahrudin, dipl. ing. mašinstva, bez ograničenja u obimu ovlaštenja.

Osnovni kapital društva iznosi 10.000,00 KM, a 100% je u vlasništvu Kantona Sarajevo.

Prema Obavještenju o razvrstavanju pravnog lica prema djelatnosti broj 04-32.5-1-4200151950004/04 od 03.05.2007. godine, KJKP "VIK" d.o.o. Sarajevo razvrstano je, u skladu sa standardnom klasifikacijom djelatnosti (SKD), u podrazred 41.000 - Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode.

Iz Uvjerenja o registraciji broj 04/1-UPP/1-15945/07 od 06.09.2007. godine koje je izdala Uprava za indirektno oporezivanje vidljivo je da je društvo upisano u jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, sa identifikacionim brojem 200151950004. Društvo je registrirano i u Poreznoj upravi Federacije BiH - Kantonalni ured Sarajevo, te mu je dodijeljen identifikacioni broj 4200151950004.

Vlada Kantona Sarajevo, u funkciji Skupštine društva, usvojila je Odluku o donošenju Statuta KJKP “VIK” d.o.o. Sarajevo broj 4236-1/05 od 29.12.2005. godine. Na osnovu statutarnih ovlasti, uprava društva donijela je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama dana 07.09.2007. godine.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta bliže su određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Prema Statutu, organi društva su:

- Skupština
- Nadzorni odbor
- Uprava
- Odbor za revizij

2.2 Opis sistema

Vodovodni sistem pokriva oko 358.000 stanovnika Sarajeva, a sastoji se od 1040 km primarnih i sekundarnih cjevovoda različitih profila, oko 457 km priključnih cjevovoda, 36 bunara, 55 rezervoara (93.497 m³ rezervoarskog prostora), 24 pumpne stanice i 11 hidrofleks postrojenja.

Glavni resursi vode su podzemna akumulacija Sarajevsko polje (Bačevo, Sokolovići, Stup) sa kojih se obezbjeđuje oko 90% ukupnih količina vode, a koje se kreću od 2338 do 3513 l/s i za sada su dovoljne za normalno snabdjevanje vodom svih potrošača. Vodozaštitni pojas obuhvata oko 320 hektara zemljišta.

Procjenjuje se da 75% stanovništva, na urbanom dijelu grada, služi se postojećim sistemom za prikupljanje otpadnih voda. Sistem transportuje prikupljenu vodu do dva glavna kolektora.

Kanalizacioni sistem grada je gravitacioni i čini ga 865 km uličnih kanala profila od 200 do 2000 mm različitih namjena (fekalni, kišni i mješoviti) i još oko 205 km priključne mreže.

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda je locirano kod ušća rijeke Miljacke u rijeku Bosnu, a od 1992. godine je izvan funkcije i za njegovu obnovu potrebna su znatna materijalna sredstva.

2.3 Organizaciona struktura

Preduzeće je organizovano prema funkcionalnom principu u organizacione cjeline i to:

- Pogon Vodovod,
- Pogon Kanalizacija,
- Sektor za ekonomske i pravne poslove
- Sektor za investicije

Unutar ovih cjelina poslovi su sistematizovani u više službi i odjeljenja

2.4 Djelatnost

KJKP “ViK” d.o.o. Sarajevo obavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa kojim se obezbjeđuju uslovi života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na području grada i pružaju slijedeće usluge:

- proizvodnja i distribucija vode
- odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda
- odvođenje atmosferskih voda sa urbanih površina gradskom kanalizacijom
- održavanje i čišćenje uličnih slivnika, ulaznih građevina i kanala za atmosferske vode

Preduzeće svoju djelatnost obavlja na području 6 gradskih opština : Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža i Vogošća. Ostale opštine na teritoriji Kantona imaju svoja komunalna preduzeća, neovisna od KJKP “Vodovod i kanalizacije” d.o.o Sarajevo.

2.5 Izvori finansiranja poslovanja

Planom poslovanja za 2010. godinu predviđeno je da se u najvećem dijelu finansiranje poslovanja vrši iz vlastitih sredstava, ostvarenih pružanjem usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda. Poslovanjem sa aktuelnim cijenama vode i odvodnje, uz naplatu od 87%, Preduzeće planira obezbjediti sredstva od 27,6 miliona KM.

Ostali prihodi preduzeća su prihodi po osnovu pruženih drugih usluga, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi po osnovu kamata i sl.

Istina, svih prethodnih posljertnih godina rad Preduzeća je finansiran i sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo, ali u veoma različitim iznosima. Sredstva su najvećim dijelom dodjeljivana po osnovu neekonomske cijene vode i odvodnje. Od 2009. godine ova sredstva se dodjeljuju po osnovu pokrića gubitka u poslovanju Preduzeća.

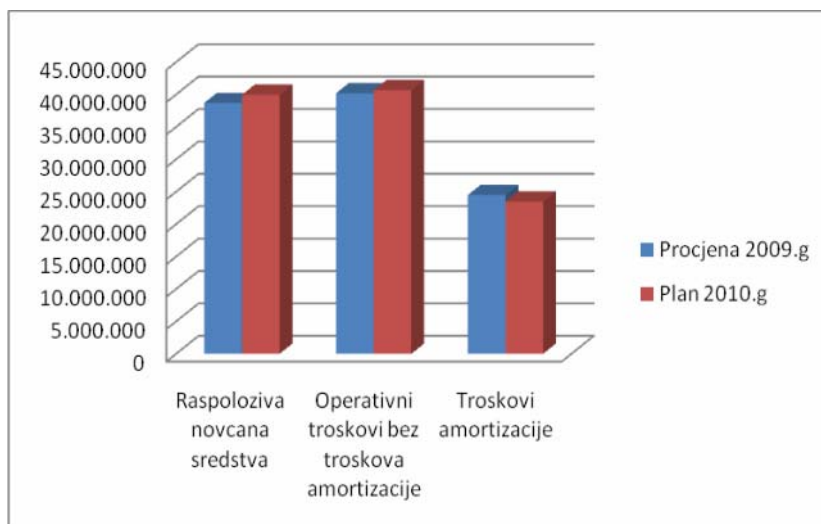
U Planu poslovanja za 2010. godinu ova sredstva su planirana na nivou procjene ostvarenja u 2009. godini, uvećano za troškove čišćenja slivnika (6,7 miliona KM), te procjenjene troškove provođenja nove procjene imovine Preduzeća (0,3 miliona KM).

Tabela 1. Izvori finansiranja poslovanja preduzeća

Opis	Procj. 2009. god.	Plan za 2010. god.	Index 10/09
Naplacen prihod od vode i odvodnje iz tekuće godine (87% napl.)	26.981.000	27.565.000	102
Ostali prihodi Preduzeća (naplaceneno potraživanje za vodu i odvodnju iz prethodnih godina, za izvršene usluge, kamate, i sl.)	5.020.000	5.396.000	107
Budžet Kantona-čišćenje slivnika	251.000	-	-
Budžet Kantona - pokriće gubitka uposlovanju	6.452.000	6.700.000	104
Budžeta Kantona - za pokriće troškova nove procjene imovine Preduzeća		300.000	-
Ukupno	38.704.000	39.961.000	103

Planirana raspoloživa sredstva u iznosu od cca 40,0 miliona KM neće biti dovoljna za izmirenje operativnih troškova poslovanja u 2010. godini (64,2 miliona KM), mada su troškovi najvećim dijelom planirani u skladu sa procjenjenim ostvarenjem u 2009. godini.

Planirani gubitak u poslovanju (30,0 miliona KM) veći je od planiranih troškova amortizacije stalnih sredstava (23,5 miliona KM), što je još jedan veoma ilustrativan podatak da će preduzeće i dalje imati velike poteškoće u izmirivanju svojih obaveza prema dobavljačima i zaposlenicima Preduzeća, bez mogućnosti za obnavljanje postojećih stalnih sredstava.

Slika 1. Planirana raspoloziva sredstva i operativni troškovi

Finansiranje razvoja djelatnosti (odnosno investicije) do sada se vršilo iz vlastitih sredstava Preduzeća, sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, iz sredstava pojedinih općina ili združenih sredstava.

Tokom 2009. godine, na inicijativu Kantona Sarajevo, otpočele su aktivnosti na stvaranju preduslova za dobivanje kredita od strane EBRD u visini od 30 miliona EUR, a namjenjenog za rehabilitaciju vodovodne mreže, sa ciljem rješavanja visokih gubitaka vode, uz istovremeno implementiranje institucionalnih reformi, sa ciljem unapređivanja finansijske uspješnosti KJKP“ViK“. Kredit bi se dodjelio preduzeću, a garant vraćanja bi bio Kanton Sarajevo. Rok otplate je 15 godin, računajući grejs period od 3 godine.

Istovremeno u toku su aktivnosti vazano za kredit Svjetske banke u visini od 23,60 miliona EUR, sa grejs periodom od 5 godina i rokom otplate 25 godina. Kredit bi se dodjelio Kantonu Sarajevo, a namjenjen je za rekonstrukciju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, rekonstrukciju kanalizacione i u određenom obimu vodovodne mreže i za kupovinu specijalnih vozila, kao i prateće troškove izrade projekne i tenderske dokumentacije. Planirani period implementacije ovog kredita je 1. juli 2010. - 30. septembar 2015. godine.

Postoji mogućnost da se u naprijed pomenute projekte uključi i Evropska investiciona banka (EIB) sa cca 60 miliona EUR, ali bliži detalji o ovom kreditu za sada nisu poznati.

3 MJERLJIVI CILJEVI ZA 2010. GODINU

U skladu sa zahtjevom sistema kvaliteta Preduzeće je za 2010. godinu odredilo sljedece mjerljive ciljeve:

Broj	Mjerljivi cilj
1/10	Kontinuirano snabdijevanje vodom svih regularno priključenih potrošača,
02/10	Maksimalno dozvoljeno povećanje količine proizvedene vode 75 l/s u odnosu na proizvodnju u 2009 godini
03/10	Zadržati Infrastrukturni indeks isticanja ILI (Odnos stvarnih i neizbježnih gubitaka) na nivou 2009 god.
04/10	Ostvariti obuhvat očitavanja utroška vode od 95% sa aktivnih vodomjera
05/10	Ostvariti planiranu masu naplaćenih sredstava od vode i kanalizacije za 2010. godinu iznosu 36.600.00 0KM (sa PDV i PVN),
06/10	Zamjeniti vodomjere kojima je istekao žig važenja ili se sumnja na njihovu ispravnost
07/10	Ostvariti povećanje naplate isključenjem potrošača-dužnika
08 /10	Očistiti 100 000 m kanalizacione mreže
09 /10	Očistiti 17.000 slivnika na kanalizacionoj mreži.
10 /10	Specifičnu potrošnju el. energije po m3 zadržati na nivou potrošnje u 2009 godinu. Dopušteno povećanje u funkcionalnoj vezi sa ostvarenjem cilja br 2- do 2,7 %
11 /10 a	Pogon Vodovod : Zadržati specifičnu potrošnju goriva na nivou ostvarenja u 2009 godini, sa dopuštenim odstupanjem +4% (Dizel, Benzin, na 100 km i po moto času r.)
11 /10 b	Pogon Kanlizacija: Zadržati specifičnu potrošnju goriva na nivou ostvarenja u 2009 godini, sa dopuštenim odstupanjem +4%.(Dizel, Benzin, na 100 km i po moto času r)
12 /10	Broj planski iznađenih kvarova zadržati na nivou ostvarenja u 2009 god
13 /10	Broj opravki kvarova na vodovodnoj mreži zadržati na nivou ostvarenja u 2009 god
14 /10	Dinamiku opravki kvaraova na vodovod. mreži zadržati na nivou 2009 g.
15 /10	Otkriti 300 neregistrovanih potrošača putem Odjeljenja očitavanja - Službe naplate i uvesti i u sistem plaćanja

4 PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2010. GODINI

Imajući u vidu naše aktivnosti određene Zakonom o komunalnim djelatnostima (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/04), postojeći nivo usluga koje pružamo našim kupcima, te trenutnu opremljenost sredstvima rada, u 2010. godini planiramo:

- održati postignuti nivo sanitarno-higijenske ispravnosti vode za piće,
- održati kontinuirano snabdjevanje vodom svih korisnika koji su priključeni na vodovodnu mrežu u skladu sa propisima iz ove oblasti,
- održati postignuti nivo sakupljanja i odvođenja otpadnih i atmosferskih voda,
- pratiti sistematizovane pokazatelje o pojavama koje uzrokuju gubitke vode u mreži,
- kontinuirano raditi na ažuriranju podataka o korisnicima naših usluga,
- usklađivati ukupne resurse u procesu proizvodnje, u cilju postizanja veće racionalnosti pri radu,
- poduzimati efikasnije metode u naplati usluga, u cilju obezbjeđenju potrebnih obrtnih sredstava,
- raditi na unapređenju svih vidova komunikacije sa potrošačima,
- u okviru raspoloživih mogućnosti raditi na poboljšanju standarda radnika i uslova rada.

4.1 Plan proizvodnja vode

Tabela 2. Planirana proizvodnja vode

Proizvodnja vode	Ostvareno 2008.g		Procjena 2009.g		Plan za 2010.g	
	l/s	m3	l/s	m3	l/s	m3
Pumpni sistem:						
Bačevo-Mojmilo (bunari)	1013,1	32.035.388	1016,2	32045673	1031,4	32526358
Bačevo-A.Most (bunari)	377,8	11.947.345	381,1	12017808	386,8	12198075
Konaci - Bačevo	319,5	10.103.269	332,5	10485198	337,5	10642476
IB1	80,5	2.546.098	73,1	2306456	74,2	2341053
Stup	69,2	2.188.251	76,0	2397213	77,2	2433171
Hrasnica	47,7	1.509.878	45,6	1439241	46,3	1460830
Filter Mošćanica	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Filter Vogošća	15,1	478.872	15,4	486148	15,6	493440
Sokolovići	235,8	7.455.872	236,8	7469051	240,4	7581087
Filter Bosna	354,3	11.204.286	359,0	11319958	364,3	11489757
Vrelo Bosne	15,4	488.109	14,9	471403	15,2	478474
Ukupno pumpni sistem :	2528,5	79.957.368	2550,7	80438149	2588,9	81644721
Gravitacija:						
Peračko vrelo	40,9	1.293.200	37,6	1184905	38,1	1202679
Vrelo Mošćanica	86,2	2.724.483	91,8	2896454	93,2	2939901
Vrelo Kovačići	65,2	2.060.329	68,3	2154315	69,3	2186630
dolaz Jahorinskih vrela	48,6	1.535.816	50,9	1604530	51,6	1628598
Mala vrela	15,3	485.190	16,5	519966	16,7	527765
Ukupno gravitacija:	256,1	8.099.018	265,1	8360170	269,1	8485573
Ukupno:P.S.+ Gravitacija	2784,6	88.056.386	2815,8	88798319	2858,0	90130294
Pumpni sistem %	90,80%		90,59%		90,59%	
Gravitacija %	9,20%		9,41%		9,41%	

4.2 Plan održavanje vodovodne mreže

Tabela 3. Aktivnosti na održavanju vodovodne mreže

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Procjena 2009. g	Plan 2010.g	Index 10/09
1.	Opravka kvarova na cjevovodima	kom	1014	1065	105
2.	Opravke dijela priključka	kom	983	1032	105
3.	Opravka uličnih ventila	kom	249	262	105
4.	Opravka zatvarača	kom	225	236	105
5.	Opravaka hidranata	kom	46	49	107
6.	Blindiranje priključka	kom	128	135	105
7.	Podizanje kapa	kom	279	260	93
8.	Pročepljenje instalacija	kom	17	20	118
9.	Opravke u šahtu	kom	29	30	103
10.	Sanacija prokopa u vlastitoj režiji	kom	194	250	129
11.	Vežanje cjevovoda	kom	26	20	77
12.	Isključenja potoršača radi duga	kom	937	800	86
13.	Uključenja potoršača po izmirenju duga	kom	728	800	110

4.3 Plan održavanje kanalizacione mreže

Tabela 4. Aktivnosti na održavanju kanalizacione mreže

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Procjena 2009.g	Plan 2010. g	Indeks 10/09
1	Snimanje kanalizacionih kanala kamerom	m	2000,00	2200,00	110
2	Čišćenje kanalizacione mreže	m	98 700,00	100 000,00	101
3	Pročepljenje kanala i čišćenje šahtova	kom	3 110	3 000	96
4	Čišćenje slivnika na kanalizacionoj mreži	kom	16 600	17 000	102
5	Čišćenje koritastih slivnika	m	3 000,00	3 000,00	100
6	Ručno čišćenje ulivnih građevina - bazena	m ³	231	240	104
7	Opravke i intervencije na kanalskoj mreži u dužini od	m	480,00	484,80	101
8	Opravke i intervencije na kanalskim objektima	kom	174	176	101
9	Crpanje septičkih jama	h	1 700	1 800	103
10	Čišćenje preliva	h	100	200	200
11	Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih kanalizacionih kanala	m	1 915,00	1 935,00	101
12	Izrada kanalizacionih priključaka	m	840,00	848,4	101
13	Opravke i intervencije na kanalskoj mreži	m	480,00	484,80	101
14	Opravke i intervencije na kanalskim objektima	kom.	174	176	101
15	Ostali radovi režijskog osoblja, radovi na elektro instalacijama, crpanje elektro pumpama, itd.	h	7 200,00	7 272,00	101

4.4 Plan aktivnosti na pružanju eksternih usluga

Tabela 5. Aktivnosti na pružanju eksternih usluga

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Procjena 2009.g	Plan 2010. g	Indeks '010/09
1	Davanje priključaka	kom.	222	350	158
2	Rad po narudžbi	kom.	70	80	114
3	Vežanje cjevovoda	kom.	85	40	47
4	Rekonstrukcija priključaka kod novopoloženih cjevovoda	kom.	1111	250	23
5	Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih kanalizacionih kanala	m	1 915,00	1 935,00	101
6	Izrada kanalizacionih priključaka	m	840,00	848,4	101

4.5 Plan ostalih važnijih aktivnosti**Tabela 6. Ostale aktivnosti Preduzeca**

R.b.	Aktivnost	Jedinica mjere	Procjena 2009. g	Plan 2010.g	Index 10/09
1	Redovan obilazak terena u svhu kontrole snabdjevenosti terena vodom	km	8380	8380	100
2	Obilazak sekretara m. z. radi informacije (potvrde) o stanja kvaliteta snabdjevenosti područja m. z. vodom	kom	996	996	100
3	Uočeni kvarovi na terenu	kom	2500	2525	101
4	Nadzor na opravci grešaka	kom	3400	3434	101
5	Otkriveni bespravni cjevovodi	kom	1	2	200
6	Otkriveni bespravni priključci	kom	1080	1090	100
7	Praćenje rada drugih izvodžača pri izgradnji komunalne infrastrukture	kom	17	19	111
8	Izdavanje Načelne saglasnosti na vodovodnu mrežu	kom	2184	2205	100
9	Tehnički prijem vodomjera sa HRI senzorom u objektima kolektivnog stanovanja-starogradnja	kom	1200	1500	125
10	Tehnički prijem impulsnih vodomjera (M-Bus) objektima kolektivnog stanovanja-novogradnja	kom	730	1200	164
11	Uvezivanje i programiranje vodomjera u sistem daljinskog očitavanja kojima je istekao baždarni rok.	kom	500	700	140
12	Preventivni pregledi objekata u cilju el.maš. održavanja	sati	2874	2880	100
13	Interventno održavanje el.opreme	sati	970	984	101
14	Hitne intervencije	sati	699	720	103

5 FINANSIJSKI OPERATIVNI PLAN

5.1 Pro-forma Bilansa uspjeha

Tabela 7. Planski Bilans uspjeha

Opis	Ostvareno 2008.g	Procjena 2009.g	Plan 2010.g
Operativni prihodi	32.528.365	32.778.000	33.121.000
Voda i odvodnja	31.103.680	31.373.000	31.684.000
Ostali prihodi	1.424.685	1.405.000	1.437.000
Operativni troškovi	67.239.831	64.703.000	64.175.000
El energija	6.691.785	6.696.000	6.696.000
Plate i naknade zaposlenicima	25.543.849	26.068.000	26.048.000
Materijal	3.881.759	2.818.000	2.783.000
Održavanje	1.417.061	518.000	513.000
Amortizacija	25.485.430	24.500.000	23.500.000
Ostali troškovi	4.219.947	4.103.000	4.635.000
Operativna dobit/gubitak	-34.711.466	-31.925.000	-31.054.000
Finansijski prihodi/rashodi	27.445	1.587.000	55.000
Rezultat od operat. aktivnosti	-34.684.020	-30.338.000	-30.999.000
Ostali neoperativni prihodi/rashodi	10.313.818	419.000	1.103.000
Bruto rezultat	-24.370.203	-29.919.000	-29.896.000
Porez	0	0	
Neto dobit/gubitak	-24.370.203	-29.919.000	-29.896.000

5.1.1 Plan prodaje vode

Planiramo da će se u 2010. godini ukupne količine fakturisane vode kod krajnjih potrošača povećati za 1% i to prvenstveno kao rezultat poduzetih mjera na otkrivanju tzv. «bespravnih» potrošača.

Od potrošnje vode potrošača sa zajedničkim mjerilom, u objektima zajedničkog stanovanja (tzv. «kućni savjeti») ostvarujemo najveći prihod. Preduzeće preduzima niz mjera da se neracionalna potrošnja (potrošnja preko 12m³ po članu domaćinstva) što više smanji. U posljednjem kvartalu 2009. godine 89,82% zgrada kolektivnog stanovanja troše manje od 8 m³ vode po stanaru (na kraju 2008. godine 89,43 %; 2007. g.-87,84 %). Potrošnja veća od 12 m³ registrovana je kod 2,93% zgrada kolektivnog stanovanja (na kraju 2008.godine 2,85 %; 2007. g. 3,54%). Sa aktivnostima na smanjenju neracionalne potrošnje vode nastavimo i u 2010. godini.

Kod kategorije potrošača vode u individualnim stambenim objektima sa vlastitim vodomjerima planirana je takođe veća količina fakturisane vode za 1%. Ove dodatne količine fakturisane vode trebale bi da budu rezultat otkrivanja tzv. „skrivenih“ potrošača, a procjenjujemo da ih ima najviše kod ove kategorije potrošača.

Tabela 8. Plan prodaje vode u m3

Rb	Potrošači	Fakturisano m3 vode			
		Ostvareno 2008. g	Procjena 2009.g.	Plan 2010. g	Index 10/09
1.	PRAVNA LICA	5.254.455	5.174.856	5.227.000	101
	potrošači sa cijenom za domaćinstva	1.933.667	1.776.469	1.794.000	101
	potrošači sa cijenom za privredu	3.320.789	3.398.387	3.433.000	101
2.	DOMAĆINSTVA	20.936.417	21.130.421	21.342.000	101
	potrošači vode u stambenim objektima sa više stambenih jedinica, a zajedničkim mjerilom utroška vode	11.770.461	11.713.419	11.831.000	101
	potrošači vode u individualnim stambenim objektima sa vlastitim mjerilom	9.165.957	9.417.002	9.511.000	101
3.	SVEGA	26.190.872	26.305.277	26.569.000	101

5.1.2 Aktuelna cijena vode i naknade za odvodnju

Cijena vode i odvodnje za potrošače iz oblasti domaćinstva iznosi 1,00 KM/m³, a privrede 2,60 KM/m³. Međutim, odlukom Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-012-82/97 od 18.06.1997. g. i 02-05-259/2000 od 28.03.2000. g. regulisano je da se pravnim licima iz oblasti zdravstva, obrazovanja, nauke, kulture, socijalne zaštite, te vojsci F BiH potrošnja obračunava po cijenama za domaćinstva.

Smatramo da naprijed navedena izuzeća za ove potrošače više nemaju opravdanje jer se stvarne cijene trebaju utvrđivati za sve korisnike bez izuzetka, a u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/04).

Trenutno aktuelne cijene vode i odvodnje su slijedeće:

Tabela 9. Cijena usluga za domaćinstva

U strukturi cijene učestvuju		Cijena u 2009. g
1.	Voda	0,70 KM
2.	Porez na r.b. 1	0,12 KM
3.	Odvodnja	0,30 KM
4.	Porez na r.b. 3	0,05 KM
5.	UKUPNO (1-4)	1,17 KM
6.	PVN za korištenje voda	0,01 KM
7.	PVN za zaštitu voda	0,04 KM
Ukupna cijena m3 vode i naknade za odvodnju otpadnih voda za domaćinstva		1,22 KM

Tabela 10. Cijena usluga za pravna lica

U strukturi cijene učestvuju		Cijena u 2009. g		
1.	Voda	1,82 KM		
2.	Porez na r.b. 1	0,31 KM		
3.	Odvodnja	0,78 KM		
4.	Porez na r.b. 3	0,13 KM		
5.	UKUPNO (1-4)	3,04 KM		
6.	PVN za korištenje voda	0,01 KM		
7.	U zavisnosti od nivoa zagađenja otpadnih voda PVN za zaštitu voda zagađivači plaćaju	veliki	srednji	mali
		0,20 KM	0,10 KM	0,04 KM
Ukupna cijena m3vode i naknade za odvodnju otpadnih voda za pravna lica		3,25KM	3,15KM	3,09KM

Procjenjujemo da će prosječna cijena vode i odvodnje u 2010. godini iznositi 1,19 KM/m³ vode.

Postojeće cijene vode i odvodnje nisu se mjenjale od 1997.godine, mada ih je trebalo povećati za cca 40% samo po osnovu inflacije u proteklom periodu.

5.1.3 Plan operativnih prihoda za vodu i odvodnju u 2010. g.

Tabela 11. Plan prihoda za vodu i odvodnju od pojedinih kategorija potrošača

Rb	Potrošač	Plan fakturiranih m3 vode	Planirana prosječna aktualna cijena KM/m ³	Planirani prihod od vode i odvodnje sa aktualnim cijenama
1.	PRAVNA LICA	5.227.000	1,98	10.342.000
	potrošači sa cijenom za domaćinstva	1.794.000	1,00	1.794.000
	potrošači sa cijenom za privredu	3.433.000	2,49	8.548.000
2.	DOMAĆINSTVA	21.342.000	1,00	21.342.000
	potrošači vode u stambenim objektima sa više stambenih jedinica, a zajedničkim mjerilom utroška vode	11.831.000	1,00	11.831.000
	potrošači vode u individualnim stambenim objektima sa vlastitim mjerilom	9.511.000	1,00	9.511.000
3.	SVEGA	26.569.000	1,19	31.684.000

5.1.4 Plan ukupnih prihoda

Tabela 12. Ukupni prihodi u 2009. i 2010.g -sažetak

Prihodi	Procjena 2009.god	Plan 2010. god	Indeks 10/09
Operativni prihodi	32.778.000	33.121.000	101
• voda I odvodnja sa aktuelnim cijenama	31.373.000	31.684.000	101
• ostali operativni prihodi	1.405.000	1.437.000	102
Neoperativni prihodi	4.774.000	5.154.000	108
Finansijski prihodi	1.617.000	105.000	-
Ukupni prihodi	39.169.000	38.380.000	98

Prihode od operativne djelatnosti čine prihodi ostvareni po osnovu ispostavljenih računa za vodu i odvodnju u tekućoj godini, kao i izvršenim uslugama (izgradnja nove mreže i priključenja na postojeću, saglasnosti za priključenja na mrežu, ovjere projekata vodovodne i kanalizacione mreže, opravke vodomjera, kontrole ispravnosti vode i sl.) u istom periodu.

Planirani prihod samo od vode i odvodnje iznosi cca 31,7 miliona KM, od čega očekivana stvarno raspoloživa novčanih sredstava na računu i blagajni, uz tekuću naplatu vode i odvodnje od 87%, samo cca 27,6 miliona KM.

Neoperativni prihod najvećim dijelom čini obracunati tekuci dio dugorocnih donacija, a odnosi se na evidentirane prihode po osnovu obracunate amortizacije stalnih sredstava finansiranih iz donacija (procjena za 2009. i plan za 2010.g-1,0 milion KM), te naplaćena otpisana potraživanja po osnovu usluga vodosnabdjevanja I odvodnje (procjena 2009.g-3.028.000 KM; plan 2010.g.- 3.854.000 KM).

U ove prihode spadaju još i sredstva dobivena iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2009. godinu za čišćenje slivnika (procjena za 2009.g-251.000 KM i plan za 2010.g. -), sredstva Budžeta Kantona za izvršene radove na vodovodnoj mreži (procjena za 2009.g.-300.000 KM; plan 2010. g. -), sredstva PDV po radovima iz kapitalnog granta Budžeta Kantona (procjena za 2009.g.-160.000 KM; plan 2010. g. -).

Finansijski prihodi proizilaze iz finansijskih usluga Preduzeća, a odnose se prvenstveno na prihode po osnovu ugovorenih i zateznih kamata, te prihode po osnovu troškova spora. Krajem 2009. godine donesena je odluka da se obaveze Preduzeća po kreditu Montrealske banke u visini od cca 1.525.000 KM ubuduće vode na vanbilansnoj evidenciji, a „kredit oprihoduje“ što je znatno povećalo ovu kategoriju prihoda u 2009. godini.

Tabela 13. Planirani ukupni prihodi za 2010. g.– detaljan prikaz

Konto	Opis	Procjena 2009 .g	Plan 2010.g	Index 10/09
601	Prihodi od usluga	1,405,000	1,437,000	102
602	Prihodi od vode i odvodnje	31,373,000	31,684,000	101
OPERATIVNI PRIHODI		32,778,000	33,121,000	101
61	Prihod po osnovu ino-kredita	1,525,000		-
6190	Prihodi od kamata	22,000	22,000	100
6191	Prihodi od zateznih kamata	37,000	50,000	135
6198	Prihodi od troškova spora	33,000	33,000	100
63010	Obračunati tekuci dio dugoročnih donacija	1,000,000	1,000,000	100
6302	Sredstva Budžeta Kantona-za rekonstrukcije mreže	260,000		-
6305	Sredstva Budžeta Kantona -čišćenje slivnika	251,000		-
6307	Sredstva Budžeta Kantona-PDV po radovima iz kapitalnog granta	160,000		-

Konto	Opis	Procjena 2009 .g	Plan 2010.g	Index 10/09
	Sredstva Budžeta Kantona-procjena imovine Preduzeća		300,000	-
6340	Prihodi od naplate štete od osiguravajućeg društva	2,000		-
6360	Naplać. otpisana potraživanja -privreda	254,000	300,000	118
6361	Naplać. otpisana potraživanja - usluge	2,000		-
6362	Naplać. otpisana potraživanja- zg.kol.stanovanja	1,034,000	1,300,000	126
6363	Naplać. otpisana potraživanja - pot.sa vlas. mjerilom	1,738,000	2,254,000	130
6380	Prihodi iz ranijih godina	73,000		-
NEOPERATIVNI PRIHODI		6,391,000	5,259,000	82
UKUPNI PRIHODI		39,169,000	38,380,000	98

Obrazloženje:

601-Prihod od izgradnje mreže, datih priključaka i sl.

Ovo su prihodi koje Preduzeće ostvaruje poslovima po naruđbi, a vezano za izgradnju dionica vodovodne i kanalizacione mreže, davanje saglasnosti i izvođenje priključaka na mrežu, opravke vodomjera, ponovno priključenje na vodovodnu mrežu, naplaćenu tendersku dokumentaciju vezano za javne nabavke i sl.

Najveći dio ovih prihoda ostvari se u poslovima sa pravnim licima. Samo od izgradnje mreže i davanja priključaka ovim potrošačima u 2010. godini planiramo ostvariti prihod od 1,1 milion KM. Ovaj prihod od poslova sa građanima planiran je u iznosu od 152.000 KM. Od poslova vezanih za davanje saglasnosti za priključenje na mrežu, ovjeravanje projekata , te opravke vodomjera planiramo prihod od 132.000 KM.

602- Prihod od vode i odvodnje -fakturisani

Planirani fakturisani prihod od vode i odvodnje iznosi 31.684.000 KM i veći je od procjenjenog za 2009. godinu za 1 %. Rezultat je ovo planiranog povećanja prodaje vode, sto bi se u najvećem dijelu realizovalo otkrivanjem tkzv. „skrivenih potrosaca“.

61-Prihodi po osnovu ino-kredita

Prihod po ovom osnovu nije planiran u 2010. godini. U 2009. godini, po preporuci Ureda za reviziju institucija u FBiH, nakon kontrole izvještaja o poslovanju za 2008. godinu, izvršeno je knjiženje obaveza po osnovu kredita Montrealske banke u iznosu od 1.525.226,93 KM na vanbilansnu evidenciju jer nisu ispunjeni zahtjevi priznavanja obaveze, ona se ne vraća, niti ima zahtjeva za povrat.

615,619 –Prihodi po osnovu kamata i troškova spora

Ovi prihodi planirani su u iznosu od 105.000 KM, veći su za 14% od procjenjenih za 2009. godinu, a sastoje se od kamata na sredstva Preduzeća u bankama (22.000 KM), zateznih kamata (50.000 KM), te prihoda po osnovu troškova spora (33.000 KM).

63010 - Obračunati tekući dio dugoročnih donacija

Obračunati tekući dio dugoročnih donacija odnosi se na evidentirane prihode po osnovu obračunate amortizacije stalnih sredstava finansiranih iz donacija. Ovi prihodi planirani su u iznosu od 1,0 milion KM, koliko su i procjenjeni za 2009. godinu.

6302- Budžet Kantona-sredstva za sanaciju i rekonstrukciju mreže

U Planu ova sredstva nisu predviđena zbog nepoznavanja kolike će biti mogućnosti Budžeta Kantona za 2010. godinu za izdvajanje u ove svrhe. Nakon usvajanja Budžeta Kantona ova pozicija se može korigovati revidiranjem Plana.

6304- Budžet Kantona –sredstva za čišćenje slivnika

Planom poslovanja za 2010. godinu ovi troškovi Preduzeća ce se namiriti planiranim sredstvima tekućeg granta Budžeta Kantona za 2010. godinu, a na ime pokrića gubitka.

6307-Budžet Kantona –sredstva PDV po radovima iz kapitalnog granta

Sredstva po ovom osnovu nisu planirana zbog nepoznavanja kolike će biti mogućnosti Budžeta Kantona za 2010. godinu za izdvajanje u kapitalne projekte na vodovodnom i kanizacionom sistemu.

636- Prihod od otpisanih potraživanja

Ovo su naplaćena sredstva po osnovu potraživanja za vodu, odvodnju i izvršene usluge koje su utužene. Planirana su sa prosječnim povećanjem od 27% u odnosu na procjenu ostvarenja u 2009. godini.

5.1.5 Planirani operativni troškovi i rashodi preduzeća

Planirani operativni troškovi (troškovi iz vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda, te pružanja usluga) u 2010. godini iznose **64.175.000 KM i za 1% su manji od procijenjenih za 2009. godinu.**

Planirani ukupni rashodi preduzeća u 2010. godini iznose **68.276.000 KM i za 1% su manji od procijenjenih u 2009. godini.**

Tabela 14. Planirani troškovi i rashodi preduzeća – detaljan pregled

Konto	Opis	Ostvareno 2007. god.	Ostvareno 2008. god.	Procjena 2009.g	Plan 2010.g	Index 10/09
3000	Utrošene sirovine I materijal	3,066,327	3,603,840	2,568,000	2,568,000	100
3001	Utrošeni kancelarijski materijal	319,849	277,920	250,000	215,000	86
3010	Troškovi el. energije	6,151,337	6,691,785	6,696,000	6,696,000	100
3013	Troškovi goriva I maziva	542,541	678,050	521,000	521,000	100
3015	Troškovi plina	59,859	70,356	100,000	100,000	100
3030	Otpis sitnog inventara u upotrebi	181,387	161,947	220,000	220,000	100
3032	Otpis auto guma	45,926	52,854	35,000	35,000	100
3100	Troškovi amortizacije	26,346,250	25,485,430	24,500,000	23,500,000	96
320,321	Plate zaposlenika	19,145,123	20,488,833	21,508,000	21,500,000	100
3280	Troškovi ishrane radnika	2,360,291	3,217,832	3,342,000	3,340,000	100
3281	Troškovi radnika na ime prevoza na rad I sa rada	716,699	709,752	698,000	698,000	100
3282	Regres za godišnji odmor	535,000	644,132	510,000	510,000	100
3288	Novcane pomoci povodom praznika	494,175	483,300	10,000		
3300	Troškovi usluga kooperacije	21,486				
3311	Prevozne usluge tuđim kamionom I bagerom	20,068	34,002	10,000	10,000	100
3320	Usluge održavanja građevinskih objekata	44,329	947,831	135,000	135,000	100
3321	Usluge održavanja opreme	207,580	280,480	280,000	280,000	100
33220	Usluge održavanja poslovnih transportnih sredstava	64,503	73,681	60,000	60,000	100
3323	Usluge čišćenja	331	1,909	2,000	2,000	100
3324	Usluge održavanja softvera	7,497		8,000	8,000	100
3325	Usluge održavanja okoliša - cvijeće		278			
3326	Usluge opravki pumpi za vodu	34,816	59,563	5,000		
33280	Troškovi pregleda I ovjere vodomjera	18,315	22,742	16,000	16,000	100
33281	Troškovi priključka struje I opravke	33,147	30,577	12,000	12,000	100
3330	Troškovi naplate I isporuke računa putem pošte I sarajevostana	668,201	754,942	680,000	680,000	100
3331	Telefonske usluge	130,421	150,886	120,000	120,000	100
3332	Telefonske usluge- mobiteli			28,000	28,000	100

Konto	Opis	Ostvareno 2007. god.	Ostvareno 2008. god.	Procjena 2009.g	Plan 2010.g	Index 10/09
3333	Usluge interneta	10,469	8,601	8,000	8,000	100
3338	Ostale ptt usluge	22,654	25,331	22,000	22,000	100
3350	Troškovi reklame u pisanim medijima	1,475	927	2,000	2,000	100
3351	Usluge reklame putem elektronskih medija	12,040				
3361	Troškovi po osnovu ugov. o djelu I povremeni I privremeni poslovima	49,154	34,103	3,000	3,000	100
3363	Računovodstvene I revizijske usluge	16,050	11,000	9,000	10,000	111
3364	Advokatske usluge I pravno savjetovanje	13,744	5,585	8,000	8,000	100
3367	Zdravstvene usluge	23,077	14,356	20,000	20,000	100
3368	Obrazovne usluge		328			0
33901	Troskovi odlaganja smeća	31,892	31,797	36,000	36,000	100
33902	Usluge održavanja zelenih površina	7,101	830			
33903	Usluge analize vode			12,000	12,000	100
33906	Dezinfekcija, dezinfekcija I deratizacija	43,451	45,877	45,000	45,000	100
33907	Usluge opravki ulica	342,786	508,334	420,000	600,000	143
33908	Kupovina vode sa izvorišta Prača- Jahorina	663,200	767,905	855,000	855,000	100
33909	Kupovina vode sa Petračkog vrela UNIS	219,550	325,450	252,000	252,000	100
3392	Troškovi provjere sistema kvaliteta	5,094	5,092	5,000	5,000	100
3393	Usluge studentskog servisa	8,435	8,476	8,000	8,000	100
3395	Usluge tehničkog pregleda, registracije vozila I putarine	37,172	28,574	31,000	31,000	100
3396	Troškovi fotokopiranja, prepisa, izrade naljepnica, RTV I korištenja KAT	12,517	20,037	22,000	22,000	100
3397	Troškovi oglašavanja	655	90			
33971	Troškovi oglasa javnih nabavki	39,527	59,460	50,000	50,000	100
33972	Troškovi štampanja internog časopisa VIK-a	3,207	5,301	6,000	6,000	100
33981	Troškovi centralnog grijanja	9,309	11,236	13,000	13,000	100
33982	Časopisi, novine I stručna literatura	17,881	15,346	12,000	12,000	100
33983	Baždarenje boca za hlor	20,003	13,140	20,000	20,000	100
33984	Troškovi usluga održavanja I upravljanja zajedničkih dijelova zgrada	2,044	1,574			
33988	Ostale vanjske usluge	1,652	3,340			
33989	Casopisi i novine			6,000	6,000	100
3400	Dnevnice i troskovi za služb. putovanja	53,722	80,870	15,000	21,000	140
34130	Kotizacija za seminare, savjetovanja, simpozije	11,203	13,945	7,000	7,000	100
34131	Stipendije	11,000	32,400	25,000	28,000	112
34133	Naknade za stručno usavršavanje I osposobljavanje	14,699	13,422	5,000	5,000	100
3420	Izdaci za otpremnine prilikom odlaska u penziju	41,892	27,604	75,000	75,000	100
3421	Izdaci za jubilarne I druge nagrade penzionerima I porodicama poginulih radnikan	76,754	61,800			
3422	Izdaci za jubilarne I druge nagrade I darove zaposlenicima	66,937	87,222	10,000	70,000	700
3423	Novčana pomoć u slučaju teže bolesti I smrti uposlenika ili užeg člana porodice	116,138	161,641	172,000	172,000	100
34281	Pomoć sindikatu	50,277	54,414			
3430	Naknade članovima nadzornog odbora	54,997	43,776	34,000	34,000	100
3432	Naknade članovima odbora za reviziju	6,525	22,367	20,000	20,000	100
3440	Naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma	45,161	49,541	37,000	37,000	100
3441	Vodoprivredna naknada	1,484	544			
3448	Članarine	27,472	26,550	23,000	23,000	100
3450	Naknade za zaštitu od nesreća	56,927	63,281	67,000	67,000	100
3451	Opća vodna naknada	4,841	63,281	67,000	67,000	100
3452	PVN za zahvaćenu vodu		502,601	602,000	600,000	100

Konto	Opis	Ostvareno 2007. god.	Ostvareno 2008. god.	Procjena 2009.g	Plan 2010.g	Index 10/09
3453	Porez na vozila I ostalu imovinu	2,738	2,648	3,000	3,000	100
34570	Administrativne takse	12,785	18,177	14,000	14,000	100
34571	Sudske takse	75,715	38,045	35,000	35,000	100
34578	Takse za firmu	4,150	4,950	5,000	5,000	100
3460	Premije osiguranja imovine i zaposlenika	109,977	126,799	99,000	99,000	100
3472	Troškovi provizije	15,926	16,610	12,000	12,000	100
3480	Troškovi reprezentacije u zemlji	56,810	70,712	50,000	50,000	100
3483	Darovi u vidu reprezentacije	3,025	545			
34900	Ljekarska uvjerenja	3,604				
34901	Nabavka cvijeća	3,053	3,722			
34902	Izrada fotografija	654	252			
34903	Izrada elaborata, projekata	18,280	62,616	50,000	50,000	100
34904	Uramljivanje slika	3,638	1,974	2,000	2,000	100
34905	Troškovi komunalijade		5,650	18,000		
34906	Naknada za dozvolu u radiokomunikacijama			17,000	17,000	100
34907	Izrada filmskih priloga			20,000	12,000	60
	Troškovi provođenja postupka nove procjene imovine Preduzeća				300,000	
34909	Ostali troškovi	84,659	47,679	40,000	50,000	125
3700	Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije	-1,563,702	-1,340,727	-1,000,000	-1,000,000	100
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI		62,300,936	67,239,921	64,703,000	64,175,000	99
6657	Negativne kursne razlike po osnovu obaveza po kreditima i zajmovima		61,665			
6690	Rashodi od zateznih kamata	28,903	4,792	30,000	50000	167
6698	Ostali finansijski rashodi	121				
6800	Neotpisana vrijednost rashodovanih stalnih sredstava	49,630	114,898	50,000		
6805	Otpis I ispravka vrijednosti materijala i inventara	21,696				
6830	Novcane kazne za prekršaje	4,140	6,035	4000		
6836	Naknada štete drugima	44,913	24,490	10,000		
6840	Ispravka vrijednosti I otpis nenaplativih potraživanja	3,860,505	6,260,875	4,051,000	4,051,000	100
6881	Naknadno utvrđeni troškovi iz ranijih godina	88,951	32,052	190,000		
6882	Umanjenje po fakturama vode iz ranijih godina	259,195	127,213	37,000		
6883	Troškovi po sudskim sporovima	1,998	38,925	13,000		
OSTALI RASHODI		4,360,052	6,670,945	4,385,000	4,101,000	94
UKUPNO RASHODI		66,660,987	73,910,866	69,088,000	68,276,000	99

Objašnjenje:

Konto 30 - Utrošeni materijal, el.energija, gorivo i inventar

Troškovi materijala koji se koriste za opravke vodovodne i kanalizacione mreže, održavanje vodomjera, opravke elektro i mašinskog sistema, najnužnije građevinske radove i opravke vozila planirani su u iznosu od cca 2,6 miliona KM, koliko procjenjujemo da će iznositi i u 2009. godini. Ovi troškovi u 2007. g. iznosili su cca 3,1 miliona KM, a u 2008. g. cca 3,6 miliona KM. U cijelom poslijeratnom periodu Preduzeće je za ove namjene izdvajalo koliko su dozvoljavale materijalne mogućnosti, a ne stvarne potrebe za opravkama sistema, koje su daleko veće. Upravo nedostatak sredstava za ove namjene rezultirao je povećanjem gubitaka vode. Ukoliko dođe do finansijskog oporavka preduzeća, prvenstveno odobravanjem većih cijena vode i odvodnje, aktivnosti na povećanju opravki mreže sigurno će biti prioritetne.

Troškovi el.energije planirani su u skladu sa ostvarenjem u 2008 i 2009. godini, mada i dalje ostaje obaveza stalne kontrole ovih troškova, te daljih iznalaženja što optimalnijeg rada pumpnog sistema proizvodnje vode.

Troškovi goriva, plina, inventara u upotrebi takođe su planirani na nivou procjene ostvarenja u 2009. godini.

Konto 31 - Amortizacija stalnih sredstava

Amortizacija stalnih sredstava planirana je u visini od 23,5 miliona KM i za milion KM manja je od procjenjenog ostvarenja u 2009. godini. Ovo je u skladu sa procjenjenim umanjnjem vrijednosti sredstava koje koristi Preduzeće.

Konto 320, 321 - Plate zaposlenih

Plate zaposlenih planirane su u skladu sa ostvarenjem u 2009. godini, bez daljih povećanja.

Konto 3280,3281,3282,3288 – Troškovi ishrane zaposlenih, prevoza, regresa za godišnji odmor i novčanih pomoći za praznike

Troškovi ishrane zaposlenika i regres za godišnji odmor planirani su kao i plate u visini koju bi zaposlenici imali u 2009. godini, bez daljih povećanja.

Troškovi za prevoz zaposlenika planirani su u skladu sa ostvarenjima u 2009. godini, a isplata novčanih naknada za vjerske i druge praznike nije ni planirana u 2010. godini.

Konto 332 – Troškovi održavanja objekata, opreme, vozila

Troškovi održavanja objekata, opreme, vozila i sl. su planirani na nivou ostvarenja u 2009. godini, mada su potrebe daleko veće. Nedostatak sredstava za ove namjene u proteklim godinama ostavio je traga posebno u segmentu građevinskih objekata, kojih Preduzeće ima znatan broj. Raspoloživa instalirana oprema održava se u funkcionalnom stanju, ali sa različitim stepenom njene sigurnosti prvenstveno zbog loših el.instalacija.

Konto 333 – Troškovi naplate i isporuke računa za vodu, telefona i drugih PTT usluga

Troškovi naplate i isporuke računa za vodu planirani su na nivou procjenjenih ostvarenja u 2009. godini, što podrazumjeva da će pored usluga JP „BH pošta“ zaposlenici Preduzeća, u cilju smanjenja troškova poslovanja i u 2010. godini izvršiti podjelu cca 25% računa za vodu.

Troškovi telefona i drugih PTT usluga takođe su planirani na nivou procjenjenih ostvarenja u 2009. g.

Konto 336 – Troškovi za računovodstvene, advokatske, zdravstvene i sl. usluge

I ovi troškovi planirani su na nivou ostvarenja u 2009. godini, a najveći su troškovi za zdravstvene usluge jer pojedina radna mjesta zahtjevaju periodične zdravstvene kontrole.

Konto 339- Grupa troškova

Ovaj konto obuhvata više analitičkih konta, a najveći su troškovi kupovine vode i opravki ulica. Sem troškova opravki ulica, koji su planirani sa povećanjem od 50% zbog planiranog većeg broja opravki kvarova u cilju smanjenja gubitaka vode, svi ostali su planirani na nivou procjenjenih ostvarenja u 2009. godini.

Konto 34- Grupa troškova

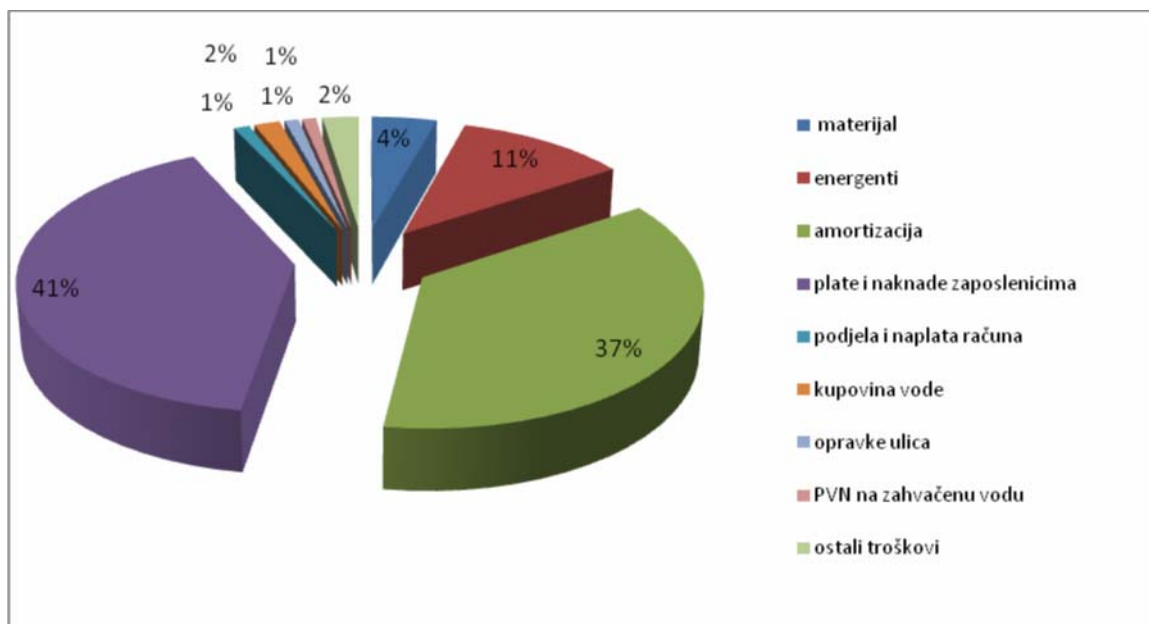
Ovdje spadaju troškovi prevoza i dnevnica na službenom putu, troškovi seminara, stipendija, otpremnina za odlazak u penziju, jubilarne nagrade zaposlenicima, novčane pomoći u slučaju težih bolesti, naknade članovima na Nadzornog odbora , Odbora za reviziju, razne naknade propisane zaknom, te članarine udruženjima. Ovdje su još i troškovi osiguranja imovine i zaposlenika, troškovi reprezentacije, troškovi izrade elaborata i projekata za rekonstrukcije mreže.

Ovi troškovi planirani su na nivou ostvarenja prethodne godine. Najveći izdatak se odnose na PVN za zahvaćenu vodu (600.000 KM).

Troškovi provođenja postupka nove procjene imovine Preduzeća planirani su u iznosu od 300.000 KM i za ove troškove podnesen je Zahtjev Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo da se finansiraju iz sredstava Budžeta Kantona za 2010. godinu.

Konto 3700 – Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije

Preduzeće koristi mogućnost da interno izvršene poslove ne knjiži kao prihod , već da za ovaj iznos umanjuje troškove poslovanja.

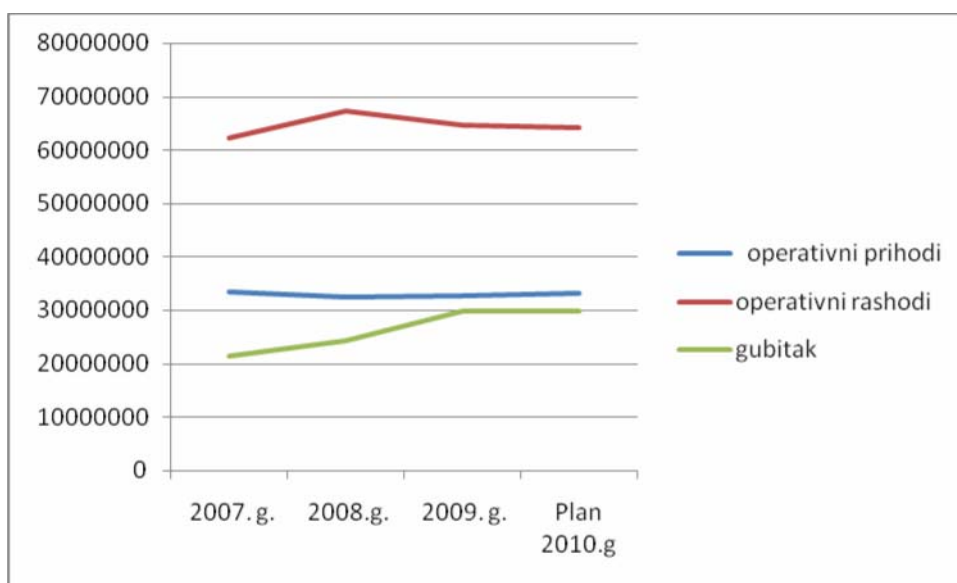

Slika 2. Struktura planiranih operativnih troškova

5.1.6 Plan poslovnog rezultata

Tabela 15. Poslovni rezultat

Opis	Ostvareno 2007. g.	Ostvareno 2008.g.	Procjena 2009. g.	Plan 2010.g	Index 10/09
UKUPNI PRIHODI	45.160.660	49.540.573	39.169.000	38.380.000	98
- operativni prihodi	33,371,225	32.528.365	32,778,000	33,121,000	101
UKUPNI RASHODI	66.660.987	73.910.865	69.088.000	68.276.000	99
- operativni rashodi	62,300,936	67,239,921	64,703,000	64.175,000	99
GUBITAK	-21.500.327	-24.370.292	-29.919.000	-29.896.000	100

Slika 3. Operativni prihodi, rashod i gubitak u poslovanju

Planirani gubitak u poslovanju približan je procjenjenom gubitku u 2009. godini. Planirano je da se dio gubitka u iznosu od 6,7 miliona KM pokrije sredstvima Budžeta Kantona za 2010. godinu.

5.1.7 Primjena odredaba Kolektivnog ugovora u Preduzeću

Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo potpisan je od strane Samostalnog sindikata radnika komunalne privrede u FBiH - Kantonalni odbor Sarajevo, direktora javnih komunalnih preduzeća u kantonu Sarajevo (poslodavci) i Vlade Kantona Sarajevo, a njime se uređuju prava i obaveze ugovornih strana, te pitanja iz radnog odnosa i ona u vezi sa radnim odnosima zaposlenika –članova sindikata kod poslodavca.

Pravilnikom o radu Preduzeća, koji je usklađen sa Kolektivnim ugovorom, detaljnije su uređeni ovi odnosi. Preduzeće se pridržava svih odredaba Pravilnika, sem dijela koji se odnosi na isplate plata zaposlenika i drugih novčanih naknada, a sve zbog nedostatka novčanih sredstava. Samo po osnovu plata zaključno sa 2009. g. zaposlenicima je manje isplaćeno cca 43 miliona KM.

Tabela 16. Primjena KU u dijelu plata

Godina	Primjena Kol. ugovora u dijelu plaća	Manje isplaćeno za plaće (bruto sredstva)
2001	74,69 %	3.791.888
2002	76,15 %	3.686.651
2003	75,78 %	3.926.515
2004	78,46 %	3.596.734
2005	79,33 %	3.528.096
2006	82,48 %	3.258.179
2007	75,12 %	6.956.831
2008	71,86 %	8.020.954
Proc.2009	78,71 %	6.089.766
Ukupno (2001.g.-2009.g.):		42.855.614

Planom poslovanja za 2010. godinu nije predviđeno povećanje plata, ni drugih naknada zaposlenika, mada je ranije dogovoreni stav sindikata i Uprave preduzeća bio da je potrebno obezbijediti sredstva za primjenu Kolektivnog ugovora na nivou 90% u 2009. i 100% u 2010. godini.

U skladu na naprijed navedenim prosjecna plata zaposlenika u 2010. godini iznositi će 1.072 KM, koliko iznosi i na kraju 2009. godine. Uz potpunu primjenu Kolektivnog ugovora prosjecna plata bi iznosila 1.349 KM.

Potpuna primjena Kolektivnog ugovora zahtjeva povećanje naknada zaposlenicima u prosjeku za 29% u odnosu na isplate u 2009. godini.

Tabela 17. Naknade zaposlenicima

Opis	Planirano za 2010. g		Index
	U skladu sa isplatama u 2009.g	Prema odredbama KU	
Plate zaposlenika	21,500,000	27,870,000	130
Topli obrok	3,340,000	3,640,000	109
Regres za godiš. odmor	510,000	977,000	192
Jubilarnе nagrade zaposlenicima	70,000	182,000	260
Ukupno	25,420,000	32,669,000	129

5.1.8 Plan operativnih troškova po organizacionim jedinicama

Da bi se stekao što bolji uvid u trošenje sredstava preduzeća u ovom planu dat je tabelarni pregled planiranih operativnih troškova po organizacionim jedinicama (troškovnim centrima). Planirane glavne stavke operativnih troškova su kalkulisane na osnovu procjenjenih troškova u 2009. godini. Operativni troškovi su planirani za: Pogon Vodovoda, Pogon Kanalizacije i Sektor ekonomsko - pravnih poslova. To su ujedno i organizacione jedinice koji generiraju najveće troškove u preduzeću.

Napominjemo da u ovom obračunu planskih troškova nisu uzeti u obzir troškovi amortizacije.

Za Pogon Vodovod planirani su operativni troškovi u iznosu 23.950.000 KM i oni predstavljaju 59 % od ukupno planiranih operativnih troškova preduzeća u 2010. godini. (Tabela 18. i Tabela 19.).

Za Pogon Kanalizacija planirani su operativni troškovi u iznosu 5.595.000 KM i oni predstavljaju 14 % od ukupno planiranih operativnih troškova preduzeća u 2010. godini. (Tabela 20. i Tabela 21).

Za Sektor ekonomsko –pravnih poslova planirani su operativni troškovi u iznosu 8.841.000 KM i oni predstavljaju 22 % od ukupno planiranih operativnih troškova preduzeća u 2010. godini. (Tabela 22. i Tabela 23.).

Tabela 18. Plan troškova po OJ u Pogonu “Vodovod” za 2010.g

Konto	Opis	10 Opšta služba	11 Sl. za proizvodnju i distribuciju vode	12 Održavanje vodod. mreže i objekata	13 Sl. za el. mašinsko održavanje	14 Sl. za sanit. zaštitu i kontrolu vode	15 Sl. održ. vodomjera	16 Tehnička služba vodovoda	39	Ukupno Pogon Vodovod	Plan ViK-a 2010
	BROJ RADNIKA	5	245	102	58	37	34	36		517	
300	Materijal	3.540	10.682	560.601	827.775	72.716	401.773	27.939	22.075	1.927.101	2.783.000
301, 3011	El.energija	287	6.550.073	5.859	3.332	2.125	1.953	2.068	0	6.565.697	6.696.000
301	Gor. I mazivo	4.215	206.548	86.743	79.243	31.193	28.664	30.350	0	466.956	621.000
303	Otpis inventara	118	10.536	33.703	43.861	538	9.817	2.375	0	100.948	255.000
320-328	Troškovi zaposlenika	151.483	5.923.831	1.964.748	1.571.849	941.799	832.630	927.616	0	12.313.955	26.048.000
330-339	Troškovi usluga	5.827	1.182.975	613.085	216.579	62.162	50.501	14.320	0	2.145.450	3.397.000
340-349	Ostali troškovi	9.515	434.933	181.658	105.031	69.148	60.309	66.372	0	926.966	1.875.000
3700	Umanjenje trošk. po osnovu realizacije	-4.808	-235.577	-98.077	-55.769	-35.577	-32.692	-34.615	0	-497.115	-1.000.000
	Ukupno	170.178	14.084.001	3.348.319	2.791.901	1.144.105	1.352.955	1.036.425	22.075	23.949.958	40.675.000

Kada se naprijed navedeni troškovi po organizacionim jedinicama sumiraju za cijeli Pogon Vodovod i zaokruže na 000, situacija je sljedeća:

Tabela 19. Ukupni operativni troškovi Pogona "Vodovod"

Konto	Opis	Procjena 2009	Plan za 2010.g Pogona Vodovod	Plan za 2010.g ViK-a	Učešće troškova Pogona u troškovima Preduzeća
300	Materijal	1.901.885	1.928.000	2.783.000	69%
3010, 3011	El.energija	6.565.697	6.566.000	6.696.000	98%
301	Gor. I mazivo	466.956	467.000	621.000	75%
303	Otpis inventara	100.948	101.000	255.000	40%
320-328	Troškovi zaposlenika	12.318.736	12.313.000	26.048.000	47%
330-339	Troškovi usluga	1.977.087	2.145.000	3.397.000	63%
340-349	Ostali troškovi	751.854	927.000	1.875.000	49%
3700	Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije	-493.003	-497.000	-1.000.000	50%
	Ukupno	24.083.162	23.950.000	40.675.000	59%

Tabela 20. Plan troškova po OJ u Pogonu “KANALIZACIJA” u 2010.g

Konto	Opis	20	21	22	23	24	25	Ukupno Pogon Kanalizacij a	Plan za 2010. g. Vik-a
		Opšta služba	Sl. za održavanje kanal. mreže i objekata	Sl. za održavanje mehanizacije objekata	Sl. za revitalizaciju postrojenja za prečišćavanje	Tehnička služba kanalizacije	Sl. zaštite na radu		
BROJ RADNIKA		11	110	19	15	16	3	174	1035
300	Materijal	3.201	533.402	86.271	5.747	3.354	0	631.975	2.783.000
3010, 3011	El.energija	5.157	51.569	8.907	7.032	7.501	1.406	81.572	6.696.000
301	Gor. I mazivo	7.095	71.774	21.333	9.675	10.320	1.935	122.132	621.000
303	Otpis inventara	223	77.128	4.200	1.491	4.541	484	88.067	255.000
320-328	Troškovi zaposlenika	290.641	2.564.779	502.226	340.537	457.875	72.025	4.228.084	26.048.000
330-339	Troškovi usluga	3.586	194.572	56.066	11.399	5.047	30.961	301.630	3.397.000
340-349	Ostali troškovi	19.777	195.005	33.652	26.567	28.338	5.313	308.653	1.875.000
3700	Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije	-10.577	-105.769	-18.269	-14.423	-15.385	-2.885	-167.308	-1.000.000
Ukupno		319.103	3.582.460	694.386	388.025	501.592	109.241	5.594.807	40.675.000

Kada se naprijed navedeni troškovi po organizacionim jedinicama sumiraju za cijeli Pogon Kanalizacija i zaokruže na 000, situacija je sljedeća:

Tabela 21. Ukupni operativni troškovi Pogona "Kanalizacija"

Konto	Opis	Procjena 2009.g	Plan za 2010.g Pogona Kanalizacija	Plan za 2010.g ViK-a	Učešće troškova Pogona u troškovima Preduzeća
300	Materijal	666.948	632.000	2.783.000	23%
3010, 3011	El.energija	81.572	81.000	6.696.000	1%
301	Gor. I mazivo	122.132	122.000	621.000	20%
303	Otpis inventara	88.067	88.000	255.000	35%
320-328	Troškovi zaposlenika	4.229.843	4.228.000	26.048.000	16%
330-339	Troškovi usluga	294.329	302.000	3.397.000	9%
340-349	Ostali troškovi	250.932	309.000	1.875.000	16%
3700	Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije	-164.475	-167.000	-1.000.000	17%
Ukupno		5.569.349	5.595.000	40.675.000	14%

Tabela 22. Plan troškova po OJ u Sektoru za ekonomsko – pravne poslove za 2010.g.

Konto	Opis	40	41	42	43	44	45	46	47	49	Ukupno Sek.za ekon. Pravne poslove	Plan za 2010. g ViK-a
		Opšta služba	Sl. račun. kom. poslova	Sl. finansija	Služba AOP-A	Sl. plana i analize	Sl. za pravna pitanja i zastupanje	Sl.za opšte polove i unutrašnju zaštitu	Sl. naplate			
BROJ RADNIKA		2	39	9	10	4	13	106	123		306	1035
300	Materijal	3.474	5.606	4.212	50.255	1.277	5.682	40.146	81.922	13.582	206.156	2.783.000
3010, 301	El.energija	32	617	142	158	63	206	1.676	1.945	0	4.838	6.696.000
301	Gor. I mazivo	78	1.515	350	389	155	505	4.118	4.779	0	11.889	621.000
303	Otpis inventara	192	2.328	0	0	0	60	27.730	35.532	0	65.843	255.000
320	Troškovi zaposlenika	78.962	1.045.153	235.172	313.704	143.555	379.790	2.234.548	2.959.183	0	7.390.068	26.048.000
330	Troškovi usluga	4.686	56.608	3.485	28.964	988	20.455	73.009	713.495	0	901.691	3.397.000
340	Ostali troškovi	4.471	71.105	18.215	22.712	7.085	24.350	187.742	218.616	0	554.296	1.875.000
370	Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije	-1.923	-37.500	-8.654	-9.615	-3.846	-12.500	-101.923	-118.269	0	-294.231	-1.000.000
	Ukupno	89.972	1.145.432	252.923	406.565	149.278	418.549	2.467.046	3.897.201	13.582	8.840.550	40.675.000

Kada se naprijed navedeni troškovi po organizacionim jedinicama sumiraju za cijeli Sektor i zaokruže na 000, situacija je sljedeća:

Tabela 23. Ukupni operativni troškovi u Sektoru za ekonomsko – pravne poslove

Konto	Opis	Procjena 2009	Plan za 2010.g Sektora	Plan za 2010.g ViK-a	Učešće troškova Sektora u Troškovima Preduzeća
300	Materijal	229.075	207.000	2.783.000	7%
3010, 3011	El.energija	4.838	5.000	6.696.000	0%
301	Gor. I mazivo	11.889	12.000	621.000	2%
303	Otpis inventara	65.843	66.000	255.000	26%
320-328	Troškovi zaposlenika	7.392.978	7.390.000	26.048.000	28%
330-339	Troškovi usluga	901.397	901.000	3.397.000	27%
340-349	Ostali troškovi	452.786	554.000	1.875.000	30%
3700	Umanjenje troškova po osnovu interne realizacije	-297.267	-294.000	-1.000.000	29%
	Ukupno	8.761.538	8.841.000	40.675.000	22%

5.2 Plan obrtnih sredstava

Tabela 24. Plan obrtnih sredstava za 2010. godinu

R.B.	Opis	Iznos KM
1	Stanje na transakcionim računima – na dan 31.12.09. g	50.000
2	Prihod od vode i odvodnje sa svim naknadama	36.293.000
3	Prihod od usluga eksterno	1.681.000
4	Budžet Kantona tekući grant	7.000.000
5	Ostali prihodi	105.000
	RASPOLOŽIVA SREDSTVA U 2010.g (1-5)	45.129.000
6	Prenesene obaveze prema dobavljačima iz prethodne godine	3.500.000
7	PDV obračunati porez na vodu i odvodnju i usluge	5.612.000
8	PVN obračunata naknada	1.818.000
9	Troškovi poslovanja u tekućoj godini	44.384.000
	materijal za održavanje i rad sistema	3.004,000
	energija (struja, gorivo, plin)	8,561,000
	kupovina vode (Jahorina, Peračko vrelo)	1,295,000
	usluge održavanja(objekti, oprema, iskopi, osiguranje)	1,892,000
	troskovi procjene imovine	300,000
	PVN	600,000
	ostali troškovi i usluge	3,075,000
	plaće zaposlenih	21,500,000
	topli obrok	3,340,000
	prevoz zaposlenika	817,000
10	Ugovorima regulisano odgođeno plaćanje roba i usluga	-1.000.000
11	Vrijednost ulaznih poreza	-3.228.000
12	Obezbeđena sredstva za platu I/2011.g	1.500.000
	Ukupno (6-12)	52.586.000
13	Investicioni radovi i stalna sredstva	1.000.000
	POTREBNA SREDSTVA U 2010. g (6-13)	53.586.000
	NEIZMIRENE OBAVEZE	8.457.000

Prema podacima iz Tabele 24. vidi se da će Preduzeću na kraju 2010. g. nedostajati cca 8,5 miliona KM obrtnih sredstava.

Ne smijemo zaboraviti da je to procjena urađena uz pretpostavku zamrzavanja plaća (cca 80% u odnosu na KU) , visine toplog obroka i drugih nakanada zaposlenicima.

Ovo jasno ukazuje na neophodnost obezbjeđenja dodatnog prihoda, najvjerovatnije putem povećanja cijene vode i odvodnje.

Ovdje je potrebno naglasiti da preduzeće na kraju 2008. godine ima i neizmirenih obaveza po osnovu neuplaćenog poreza na promet usluga, te obaveze po osnovu posebne vodoprivredne naknade iz prethodnih godina, u ukupnom iznosu od cca 6.260.000 KM, O ovome je upoznato naše resorno ministarstvo, a Planom nije predviđeno da preduzeće iz svojih sredstava izmiri ove obaveze.

6 PLAN KAPITALNIH ULAGANJA

6.1 Iz sredstava osnivača-vlasnika preduzeća

6.1.1 Kapitalna ulaganja planirana da se finansiraju sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo za 2010. godinu

Preduzeće je uputilo zahtjev Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okolisa za financiranjem sljedećih kapitalnih investicija sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo za 2010. godinu. Radi se o nastavku radova po projektima vodosnabdjevanja naselja Rakovica i Dobrosevici, te najnužnijim intervencijama na vodovodnoj mreži.

Potrebe Preduzeća za ovim sredstvima su daleko veće i postoje pripremljeni projekti za najnužnije radove.

Tabela 25. Zahtjev za sredstvima Budžeta Kantona u 2010. g

R.B.	Opis	Iznos KM
1	Projekat vodosnabdjevanja Rakovica	2.000.000
2	Projekat vodosnabdjevanja Dobroševića	1.800.000
3	Projekat rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže	1.200.000
4	Rekonstrukcija fekalnog kolektora Bjelašnica – Hadžići	300.000
5	Projekat Vodomjer u stan	180.000
UKUPNO		5.480.000

6.2 Iz vlastitih sredstava preduzeća

Planom obrtnih sredstava redvidjena su sredstva od 1,0 miliona KM za ove namjene. Međutim, ukoliko se ne obezbjedi povećanje cijena usluga Preduzeća, planirani radovi i nabavke u najvećem dijelu neće moći biti realizirani.

6.2.1 Kapitalna ulaganja i nabavke za potrebe preduzeća kao cjeline

U sljedećem pregledu navedene su najnužnije investicije i znatno su veće od predviđenih sredstava. U skladu sa raspoloživim sredstvima i hitnošću potrebe Preduzeće će se opredjeliti za njihovu realizaciju.

Tabela 26. Najneophodnije investicije iz vlastiti sredsava

R.B.	Opis	Iznos KM
1.	Povećanje pogonske spremnosti (pumpe za vodu, el.oprema i sl)	280.000
2.	Nabavka specijalnog vozila za kanalizacioni sistem	350.000
3.	AOP- obnavljanje i razvoj sistema i licence	307.000
4.	Najnužniji radovi na obezbjeđenju poboljšanja dezinfekcije vode	140.000
5.	Izgradnja skladišta za hlor	50.000
6.	Rekonstrukcija kotlovnica	30.000
7.	Nabavka vodomjera (tekuće održavanje)	200.000
8.	Revitalizacija laguna u Sarajevskom polju	30.000
9.	Izrada projektne dokumentacije	30.000

10.	Izgradnja skladišta pumpnih agregata u ul. Gliše Jankovića br.8, naselje Stup	100.000
11.	Sanacija zatvaračke komore rezervoara H. Carina	20.000
12.	Održavanje GIS-a	40.000
13.	Sanacija poslovne zgrade Pogona Vodovod	80.000
	UKUPNO	1.657.000

6.2.2 Nabavke novih stalnih sredstava za potrebe organizacionih cjelina

U prilogu Plana se nalazi detaljan pregled potrebnih novih stalnih sredstava. Naravno, najveći dio iskazanih potreba se zbog ograničenih novčanih sredstava (200.000 KM) neće moći realizovati, pa će se svaka nabavka novih stalnih sredstava detaljno razmotriti.

7 PLAN LJUDSKIH RESURSA

Planom poslovanja za 2010. godinu predviđeno je da Preduzeće ima prosječno zaposlenih 1035 radnika, koliko ih ima i na kraju 2009. godine.

Kvalifikacija		Plan 2010. g	%
Mr.	Magistar	1	-
VSS	Visoka stručna sprema	91	9%
VIS	Viša stručna sprema	30	3%
VKV	Visoko kvalifikovani radnik	127	12%
SSS	Srednja stručna sprema	312	30%
KV	Kvalifikovani radnik	303	29%
NSS	Niža stručna sprema	7	1%
PK	Polu kvalifikovani radnik	12	1%
NK	Nekvalifikovani radnik	152	15%
UKUPNO		1035	100%

Istina, na osnovu podataka o zaposlenicima za 2010.g. napravljena je dinamika odlaska u penziju 28 radnika, međutim neki mogu i produžiti rad, a sve vezano za ratni period i njihovu odluku da im se i te godine uključe u staž.

Radnika starosti od 40 do 60 godina ima ukupno 652 ili 63%. Može se smatrati da preduzeće raspolaže starom strukturom radnika.

Statistički podaci ambulante Preduzeća idu u prilog konstataciji da je zdravstvena situacija u našem preduzeću veoma loša i pored svih preventivnih mjera, ne malih, koje se primjenjuju u cilju očuvanja zdravlja naših uposlenika. Potvrda tome je činjenica da je broj teško oboljelih 61 i invalida II kategorije 59, što procentualno iznosi 12% na ukupan broj zaposlenih Sve ovo ima za posljedicu povećanu potrebu za iznalaženjem radnih mjesta u skladu sa preostalom sposobnošću ovih zaposlenika, što stvara velike teškoće u organizaciji rada.

Zbog činjenice da se naprijed pomenutih 120 zaposlenika mogu upotrijebiti u veoma ograničenom obimu, te da Preduzeće nije upošljavalo nove zaposlenike unazad 2-3 godine i pored prirodnog odliva zaposlenika putem penzionisanja, danas smo u situaciji da postoji izražena potreba za velikim brojem novih radnika. U nekim segmentima poslovanja ovo već postaje ograničavajući faktor.

Mada je ova problematika aktuelna i u ovoj, 2009., godini, nije uopšte realizovan Plan zapošljavanja novih radnika, jer se nisu ostvarile finansijske pretpostavke za to.

Ni u Planu troškova poslovanja za 2010.g. nisu planirana sredstva za nove radnike, ali je u prilogu Plana dat pregled potreba za novim zaposlenicima.

8 STVARNA CIJENA VODE I ODVODNJE

U skladu sa zaključkom Skupštine Preduzeća, održane 12.10.2009.godine, koji glasi:

„Skupština Preduzeća smatra da se u cilju stvaranja ambijenta za poslovanje preduzeća na ekonomskim principima mora odmah pristupiti promjeni cijene vode i odvodnje, utvrđujući je tako da cijena mora pokriti ukupne opravdane troškove preduzeća umanjene za dotacije Kantona“,

te načelom 38. Okvirne direktive EU o vodama, gdje se kaže:

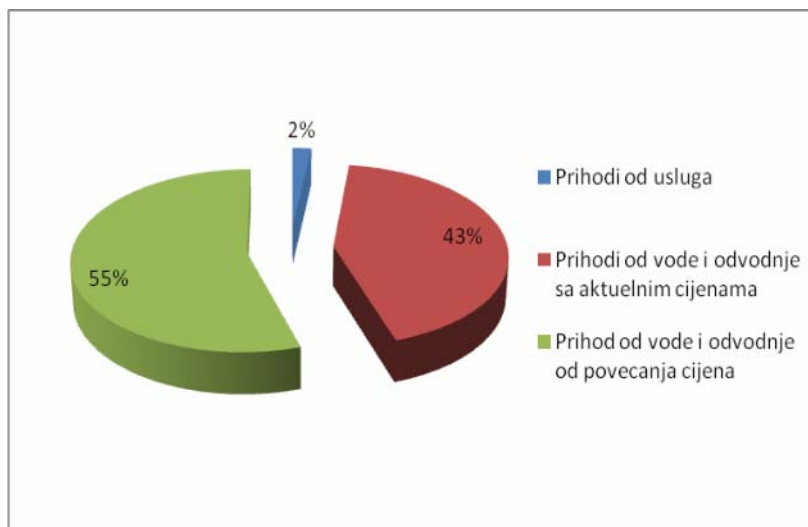
„...Zemlje članice uzet će u obzir načelo povrata troškova korištenja voda, uključujući i troškove za zaštitu okoliša i korištenje resursa povezane sa štetama ili negativnim posljedicama po vodni okoliš, posebno u skladnosti s načelom "zagadivač plaća"...,

Preduzeće bi trebalo ostvariti prihode kojim bi se mogli izmiriti svi opravdani troškovi poslovanja. U troškove zaposlenika su uključene isplate plata i drugih naknada u skladu sa Kolektivnim ugovorom, kao i troškovi materijala za održavanje u vrijednosti od 4,6 miliona KM (Planom poslovanja za 2010. godinu planirano samo 2,6 miliona KM, koliko iznosi i procjena za 2009. godinu).

Ukoliko se nedostajući prihod od 40,330,000 KM zeli ostvariti putem cijena usluga, tada bi **postojeće cijene vode i odvodnje trebalo povećati za 127 % počev od 01.01.2010. godine.**

Tabela 27. Stvarna cijena usluga

Opis	Plan 2010.g sa postojećim cijenama usluga	Plan 2010.g sa stvarnim cijenama usluga	Index
Prihodi od usluga	1,437,000	1,437,000	100
Prihodi od vode i odvodnje sa aktuelnim cijenama	31,684,000	31,684,000	100
Prihod od vode i odvodnje od povećanja cijena	-	40,330,000	-
OPERATIVNI PRIHODI	33,121,000	73,451,000	222
Operativni troškovi bez amortizacije	40,675,000	49,951,000	123
Amortizacija stalnih sredstava	23,500,000	23,500,000	100
OPERATIVNI RASHODI	64,175,000	73,451,000	114
Operativna dobit/ gubitak	-31,054,000	-	-
Planirani prihod od vode i odvodnje	31,684,000	72,014,000	227
Planirani m3 prodaje vode	26.569.000	26.569.000	100
Prosječna cijena m3 vode i odvodnje (bez PDV i drugih naknada) u KM	1,19	2,71	227

Slika 4. Plan izvora operativnih prihoda Preduzeća za poslovanje sa stvarnim cijenama u 2010. godini

Kako je poslovanje sa gubitkom prvenstveno posljedica poslovanja sa cijenama vode i odvodnje, koje su daleko ispod stvarne cijene koštanja, Preduzeće će, kao i prethodnih godina, uputiti zahtjev za povećanje cijena. Istina, do sada ovom zahtjevu se nikada nije udovoljilo, ali ni argumentovano odgovorilo zašto se to ne čini. Da je zahtjev opravdan, između ostalog, potvrdila je i Komisija koju je Vlada Kantona Sarajevo formirala 2006. godine, nalaz je ovo i Ureda za reviziju institucija u FBiH prilikom kontrole poslovanja u 2008. godini, a i konsultantska firma iz Italije „D'Appolonia“, koju je angažovala Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj, u svom Početnom i Središnjem izvještaju konstatuje isto.

Krilatica: „treba obezbjediti povrat troškova u sektoru komunalnih usluga“ postala je u posljednje vrijeme veoma eksploatisana od strane zvaničnika iz vladinog i nevladinog sektora. Međutim, konkretno, vidimo na primjeru ovog preduzeća, urađeno je veoma malo, mada je Zakonom o komunalnim djelatnostima (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/04) ova problematika još 2004. godine precizno regulisana.

9 ZAKLJUČCI

1. Finansiranje poslovanja se vrši iz vlastitih sredstava ostvarenih pružanjem usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda i iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo. (Vidi poglavlje 2; Tačka 2.5)
2. U 2010. godini je planirano ispunjavanje 15 mjerljivih ciljeva (Vidi Poglavlje 3.)
3. Planiramo da će **proizvodnja vode** u 2010. godini iznositi **90,1 miliona m³** i biti **veće za 1,5 %** u odnosu na procjenu ostvarenja u 2009. godini (Vidi Poglavlje 4; Tačka 4.1);
4. Ukupni planirani **prihod iznosi 38,4 miliona KM**, planirani ukupni **rashod je 68,3 miliona KM**, a **gubitak** u poslovanju **30,0 miliona KM**, koliko procjenjujemo da će iznositi i u 2009. godini (Vidi Poglavlje 5.; Tačka 5.1)
5. Planiramo da će se u 2010. godini ukupne **količine fakturisane vode** kod krajnjih potrošača **povećati za 1%** i to prvenstveno kao rezultat aktivnosti na otkrivanju „skrivenih „ potrošača. (Vidi Poglavlje 5; Tačka 5.1.1)
6. Planirano je da **operativni prihodi od vode i odvodnje** u 2010. godini budu **veći za 1% ili cca 300.000 KM** u odnosu na procjenu u 2009. godini. (Vidi Poglavlje 5. Tačka 5.1.4)
7. Preduzeće u 2010. godini može **ostvariti operativnih prihoda** od cca **33,1 miliona KM**, od čega po osnovu vode i odvodnje stvarno raspoloživih novčanih sredstava na računu i blagajni, uz tekuću naplatu vode i odvodnje od 87%, **samo cca 27,6 miliona KM**. (Vidi Poglavlje 5; Tačka 5.1.4)
8. Planirani **operativni troškovi** (troškovi koji u preduzeću nastaju pružanjem usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda) u 2010. godini iznose **64,2 miliona KM** i **za 1% su manji** nego sto su procjenjeni za 2009. godinu. (Vidi Poglavlje 5.; Tačka 5.1.5)
9. Visina **plaće i naknada** za topli obrok zaposlenika u Planu za 2010. g. zadržana je na nivou ostvarenja u 2009. godini. Isto se odnosi i na ostale naknade zaposlenika (regres za godišnji odmor, nagrade za praznike, jubilarne nagrade i sl.) mada je trenutna primjena **Kolektivnog ugovora u dijelu plata cca 80%**, a i druge naknade su umanjene. (Vidi Poglavlje 5.; Tačka 5.1.7)
10. **Prosječna stvarna cijena** usluge vodosnabdjevanja i odvodnje otpadnih voda iznosi **2,71 KM/m³ vode** i u odnosu na postojeću prosječnu cijenu **veća je za 127%**. (Vidi Poglavlje 8.)
11. Za **Pogon Vodovod** planirani su operativni troškovi u iznosu **24,0 miliona KM** i oni predstavljaju **59 %** od ukupno planiranih operativnih troškova Preduzeća u 2010. godini. (Vidi Poglavlje 5.; Tačka 5.1.8)
12. Za **Pogon Kanalizacija** planirani su operativni troškovi u iznosu **5,6 miliona KM** i oni predstavljaju **14%** od ukupno planiranih operativnih troškova preduzeća u 2010. godini. (Vidi Poglavlje 5.; Tačka 5.1.8)

13. Za **Sektor ekonomsko-pravnih poslova** planirani su operativni troškovi u iznosu **8,8 miliona KM** I oni predstavljaju **22%** od ukupno planiranih operativnih troškova preduzeća u 2010. godini. (Vidi Poglavlje 5.; Tačka 5.1.8)
14. Na osnovu planiranih prihoda i rashoda, te prenesenih obaveza iz predhodnog perioda, preduzeću će u 2010. godini **nedostajati cca 8,5 miliona KM obrtnih sredstava. Sasvim je jasno da se ova sredstva moraju, barem u određenoj mjeri, nadoknaditi povećanjem cijene naših usluga** . (Vidi Poglavlje 5; Tačka 5.2)
15. Investicije će se finansirati se iz vlastitih sredstava u iznosu od **1,0 miliona KM (ako se odobri povećanje cijena naših usluga,)** i sredstava Budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od **5,5 miliona KM**. (Vidi Poglavlje 6; Tačka 6,1;6,2).
16. Uprava ima obavezu da redovno na sjednicama izvještava Nadzorni odbor o finansijskoj situaciji u preduzeću i planiranim aktivnostima na ovom polju. Naime, zbog loše opšte privredne situacije u državi i šire, a što se reflektuje i na Kanton Sarajevo, njegovu privredu i stanovništvo, neizvjesno je kada će i za koliko biti odobreno povećanje cijena naših usluga. Istovremeno, za očekivati je sve težu naplatu usluga, što će dodatno otežati poslovanje preduzeća.

Direktor

Fahrudin Pilavdžić, dipl. maš. inž

Predsjednik Nadzornog odbora

Haris Rašidagić, dipl.pravnik